

**Komukoľvek
môžeš pomôcť,
pomôž rád.
Veď dávno sa
hovori, že slúžiť
a pomáhať
sú vlastnosti
vznešených ľudí.**

J. A. Komenský

STĽPČEK

Každý pozná meno učiteľa národov Jána Amosa Komenského, ktorý sa narodil 28. marca 1592 a s dňom jeho narodenia je spätý sviatok učiteľov, ktorý oslavujeme od roku 1955. Komenský bol jedným z prvých bojovníkov za poskytovanie vzdelávania všetkým ľuďom bez rozdielu rasy a sociálneho postavenia. Okrem potreby školskej dochádzky žiadal vyučovanie v materinskom jazyku. V jeho ideách pokračujú učiteľia i dnes. Súčasná zložitá doba školstvu príliš nepraje, avšak našim učiteľom, bez ohľadu na to, či učia na základných, stredných alebo vysokých školách záleží na tom, aby pripravili do života vzdelaných, samostatných, kreatívnych a inteligentných mladých ľudí, ktorí sú schopní uspieť na dnešnom náročnom trhu práce. Mladí ľudia si prácu učiteľov uvedomujú, ale vedia ju oceniť až keď dospejú a opustia školské lavice, až vtedy si spomenú na tých svojich učiteľov, ktorí ich trpezlivo učili a otvorili im cestu k poznávaniu. Uvedomujú si tiež, že svojim učiteľom mnohokrát pripravili veľa ťažkých, ale i pekných chvíľ, na ktoré nikdy, ani učiteľia ani študenti, nezabudnú.

Určite mi dáte za pravdu, že učiteľské povolanie patrí k tým najnáročnejším, pretože učiteľ pracuje s tou najcennejšou hodnotou, ktorá sa na tejto planéte nachádza, s hodnotou, od ktorej závisí naša budúcnosť. Právom preto spoločnosť očakáva od učiteľov vysokú odbornú úroveň, profesionálnu kompetenciu a vysoké ľudské a morálne kvality.

Som veľmi rada, že súčasná demokratická spoločnosť nezanevrela na sviatok učiteľov, neberie ho ako prežitok a aspoň týmito dňom sa vzdáva hold takej náročnej a zodpovednej práci učiteľov, ktorým právom patrí veľké ĎAKUJEM!

Ing. JANA PORHAJAŠOVÁ, PhD.

Z KOLÉGIA

REKTORA

Na zasadnutí, ktoré sa konalo 28. februára, bola schválená správa o činnosti útvaru kontroly za rok 2004 s pripomienkami, ako aj správa o výsledkoch vedeckovýskumnej činnosti na SPU za rok 2004 s pripomienkami a poďakovaním rektora za dosiahnuté dobré výsledky každému aktívnemu výskumnému pracovníkovi. Kolégium vzalo na vedomie informáciu o návrhu na rozdelenie dotačných prostriedkov na rok 2005 a požiadavky botanickej záhrady na materiálové a finančné riešenie potrieb pracoviska. Ďalej iniciatívu KKZČ na zriadenie herne v ŠD A. Bernoláka, ako aj J. Rekoša na vydanie monografie o prof. Gromovi. Členovia kolégia si vypočuli aj informáciu o podpísaných zmluvách v rámci projektu Sokrates Erasmus, o virtuálnej prednáškovej miestnosti VRVS a udelení Ceny rektora za publikačnú činnosť. Kolégium schválilo harmonogram výučby na akademický rok 2005/2006.

MINISTER OBRANY O PRIPRAVOVANÝCH REFORMÁCH REZORTU

Profesionálna armáda mojimi očami

Minister obrany SR Juraj Liška zavítal 10. marca spolu so svojim tímom spolupracovníkov na našu univerzitu, aby na stretnutí so študentmi a zamestnancami predniesol prednášku na tému reformy svojho rezortu a predstúpil o fungovaní profesionálnej armády.

V úvode pripomenul, že reforma ozbrojených síl nie je pod takým kritickým drobnohľadom verejnosti ako napríklad zdravotníctvo alebo sociálne veci, aj keď sa nepriamo dotýka daňových poplatníkov, veď náklady na obranu sú okolo 25 miliárd Sk ročne. Reforma sa bude realizovať až po audite, ktorý poukáže na efektívnosť jednotlivých súčastí rezortu, počnúc zdravotníctvom, školstvom, súdnictvom, prokuratúrou, hospodárstvom či výskumom.

„Naštartovanie reformy sa teda netýka iba vojakov, ale aj civilov, pretože armáda ponúka široké spektrum možností uplatnenia pre civilných zamestnancov. Podľa môjho názoru sa vojaci majú orientovať na vojenskú činnosť a civilisti im to majú zabezpečovať a zariaďovať“, povedal J. Liška a poukázal na to, že aj absolventi našej univerzity majú možnosť uchádzať sa o finančne dobre ohodnotené zamestnanie napríklad v sfére manažmentu, logistiky, lesníctva, poľnohospodárstva a podobne.

Minister sa potom venoval osudu základnej vojenskej služby, ktorá zaujíma našich študentov a budúcich absolventov. Vyslovil názor, že sa táto povin-

nosť už v dohľadnej dobe zruší. On sám ju pokladá za neefektívnu, pretože sa počas nej už nevykonáva vojenský výcvik, ale len pomocné práce, ktoré sú plytvaním vedomostí nadobudnutých na vysokej škole. Myslí si, že je okrem toho aj nespravodlivá, pretože núti mladých mužov do toho, čo robí nechcú a nakoniec aj degradujúca vysokoškolsky vzdelaných ľudí vykonávať podradné práce. „Východisko vidím v profesionálnej armáde založenej na dobrovoľnosti, osobnej motivácii, presvedčení a odhodlanosti tých, ktorí vstúpia do ozbrojených síl. To je najlepšia garancia bezpečnosti Slovenska“, podčiarkol minister. Profesionálna armáda bude mať tri základné úlohy, a to obranu územia, krízový manažment a pomoc verejnosti pri živelných pohromách či likvidácii následkov katastrof. Výhody profesionálov budú spočívať v kvalitnom dobre ohodnotenom výcviku, sociálnej a zdravotnej starostlivosti a primeranom finančnom ohodnotení. „Nevýhodou je, samozrejme, to, že dobrovoľnosť končí po podpísaní zmluvy a profesionálny vojak môže byť nasadený do oblastí s vojnovými konfliktmi vo svete“, pokračoval Juraj Liška.

Profesionálna armáda ponúka perspektívne zamestnanie aj nevojakom. Uplatnenie nájde i „nežnejšia polovica“ populácie. Najlepšie spýtať sa hneď...
Foto: (za)

Bieloruskí hostia na SPU

Dohodu o spolupráci v oblasti vzdelávania a vedeckej činnosti medzi SPU v Nitre a Bieloruskou štátnou agrárno-technickou univerzitou v Minsku podpísali 16. marca rektori oboch univerzít, prof. Dr. Ing. Imrich Okenka, PhD., a prof. Nikolaj Vladimirovič Kazarovec, DrSc. V bieloruskej delegácii, ktorá navštívila našu univerzitu pri príležitosti 10. výročia vzájomnej spolupráce, bol aj prof. Konstantin Fjodorovič Sajevič, dekan Fakulty humanitno-ekologickej a Ing. Alexej Stepanovič Skakun, kandidát ekonomických vied, poslanec parlamentu Bieloruskej republiky a predseda Združenia poľnohospodárskych družstiev. Na slávnostnom akte podpisu dohody sa zúčastnili aj zástupcovia fakúlt SPU.

Rokovanie pokračovalo v kaštieli na Malante, kde rektor SPU odovzdal hosťom Pamätnú medailu SPU na znak spolupráce. Prítomní boli aj zástupcovia SAPV v zastúpení riaditeľ agentúry SAPV prof. Ing. Štefan Mihina, PhD., a nestor pôdohospodárskej vedy Dr.h.c. prof. Ing. Ján Plesník, DrSc. Na návrh predsedu Odboru ekonomiky a manažmentu SAPV prof. Gozoru od-

vzdali prof. Sajevičovi dekrét o čestnom členstve v tejto organizácii. Návšteva hostí z Bieloruska pokračovala v ďalších dňoch rokovaniami v Poľnohospodárskej platobnej agentúre SR v Bratislave, na Zväze poľnohospodárskych družstiev a obchodných spoločností SR a s predstaviteľmi poľnohospodárskych družstiev v Dvoroch nad Žitavou a Svätom Petri.

Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja prejavila na základe uzatvorenej medziuniverzitnej dohody záujem o užšiu medzifakultnú spoluprácu a pripravila dohodu v oblasti vzdelávania, výmeny študentov, pedagógov, ako aj výskumu, ktorú podpíšu dekanı V. Gozora a K. F. Sajevič, hostujúci profesor FEŠRR.

Pri príležitosti 10. výročia vzájomnej spolupráce odovzdal rektor SPU I. Okenka hosťom pamätné medaily našej univerzity.

ZASADAL

AKADEMICKÝ

SENÁT

V úvode zasadnutia konaného 2. marca si členovia senátu minútu ticha uctili pamiatku zosnulých členov Ing. K. Lazorišákov.

Noví členovia senátu za zamestnaneckú aj študentskú časť potom zložili sľub. Následne sa uskutočnili doplňujúce voľby členov do pracovných komisií AS, centrálnej univerzitnej volebnej komisie, ŠR VŠ SR a podpredsedu senátu za študentskú časť. AS schválil referenčné normy pracovného času vysokoškolských učiteľov v akad. roku 2004/2005 v predloženej znení s doplnkom. Senátori ďalej odporučili vedeniu SPU vypracovať návrh na katedru štandardnej veľkosti z hľadiska určenia funkčných miest profesorov a docentov. Jednomyseľne schválili návrh na úpravu študijného poriadku v článku 22 Štátna skúška, ako aj štatúty FAPZ, FBP a MF s odporúčaním LK na doplnenie niektorých článkov. Senát schválil aj návrh rektora SPU vymenovať prof. F. Kuzmu a prof. D. Šima za členov VR SPU. Väčšinou hlasov prešiel v senáte bez zmien aj návrh rektora na rozdelenie dotačných prostriedkov na rok 2005. Ďalšie oprávnené požiadavky jednotlivých súčastí SPU bude senát riešiť pri rozdeľovaní rezervy AS SPU, resp. pri rozdeľovaní ďalších finančných zdrojov univerzity. V programe zasadnutia senátu bolo okrem toho schválenie dodatku k Pracovnému poriadku SPU 4/2004 a materiálu Hodnotenie výsledkov maturitných skúšok pri prijímacích skúškach na SPU v Nitre v akademickom roku 2005/2006.

ROKOVALI PREZIDENTI REKTORSKÝCH KONFERENCIÍ

Univerzity a študenti v centre bolonského procesu

Prezidenti stredoeurópskych rektorských konferencií z Rakúska, Chorvátska, Maďarska, Poľska, Slovinska, Českej republiky a Slovenska sa 3. a 4. marca stretli na Karlovej univerzite v Prahe. Rokovali o súčasnom vývoji vo vysokom školstve a výskume v Európe s osobitným zreteľom na regionálny aspekt. Konkrétne pozornosť venovali úsiliu akademickej obce sledovať hlavnú stratégiu Európskej asociácie univerzít, a to rozšíriť ponuku vzdelávania, predovšetkým bakalárskych študijných programov, zachovať kvalitatívne štandardy magisterských študijných programov, podporiť myšlienku doktorandských študijných programov ako základu pre vybudovanie európskeho výskumného priestoru.

Na záver rokovania účastníci schválili vyhlásenie, v ktorom konkretizujú tieto úlohy. Nájdete ho v aktuálnom čísle Poľnohospodára na www.polnohospodar.sk

Prvé oficiálne spojenie devätnástich slovenských univerzít systémom virtuálnej prednáškovej miestnosti VRVS v prostredí webu sa uskutočnilo 8. marca pri príležitosti otvorenia Akademických informačných dní (AID). V krátkych vstupoch z videokonferenčných miestností sa predstavili jednotlivé univerzity a po virtuálnej tlačovej konferencii sa rozbehol týždňový program AID. Podľa slov rektora SPU prof. Dušana Húsku (na snímke v strede), ktorý zabezpečoval prezentáciu našej univerzity, systém VRVS dáva obrovský priestor pre rozšírenie vzdelávacích aktivít a umožní študentom lepší kontakt so školou. Využívať sa bude napríklad pri parareálnych prednáškach, diaľničnom vzdelávaní, konzultáciách pre študentov, obhajobách dizertačných prác a podobne.

Innsbruck sa hrdí krásnym historickým centrom, dvoma univerzitami, alpskou zoológickou záhradou a zámkom Ambras.

ANATÓMOVIA NA RENOMOVANEJ RAKÚSKEJ UNIVERZITE

Kultivované prostredie formuje vzťah k inštitúcii

Každý vedecký a pedagogický pracovník, ktorý cíti potrebu rozvíjať svoje schopnosti a vedomosti, určite chápe význam nadviazovania kontaktov nielen na domácej pôde, ale i so špičkovými pracoviskami v zahraničí. Táto často opakovaná téma sa nám vryla do sedej mozgovej kôry. Z tohto dôvodu sme sa rozhodli skontaktovať s jedným z takých pracovísk.

Samozrejme, našim prvotným cieľom bolo navštíviť také pracovisko z čistého záujmu, inšpirovať sa a pokúsiť sa nadviazať spoluprácu. Z hľadiska nášho zamerania sme si vybrali Medical University v Innsbrucku, jej dve pracoviská: Katedru anatómie, histológie a embryológie (KAHE) a Katedru patofyziológie (KP).

Medical University má veľmi dobré meno v kruhoch odbornej verejnosti, ale je známa aj laickej verejnosti, napr. z medializovaného liečenia prezidentov Havla a Schustera vo Fakultnej nemocnici. Prostredníctvom elektronickej korešpondencie, bez akýchkoľvek predchádzajúcich osobných kontaktov, sme oslovili vedúcu KAHE, zároveň aj prorektorku univerzity, prof. Helgu Fritsch s prosbou navštíviť ich pracovisko a bližšie sa zoznámiť so systémom práce. Odpoveď, na naše príjemné prekvapenie, nedala na seba dlho čakať, bola pozitívna a obsahovala vreľé pozvanie. V podobnom duchu sa nieslo kontaktovanie s druhou katedrou, odpovede s rovnakou zdvorilosťou a promptnosťou.

Po príjemnej ceste vlakom severným Rakúskom nás priateľivo privítal Innsbruck. Človeku zostane na duši veľmi príjemný pocit z krajiny, neuveriteľnej zelene, pasúcich sa zvierat a pokoja, ktorý z toho vyviera. Innsbruck, mesto ako naša Nitra z hľadiska rozlohy a počtu obyvateľov, zo všetkých strán lemujú masívny Alp. Hrdí sa usporiadaním dvoch olympijských hier, krásnym historickým centrom, dvoma univerzitami, alpskou zoológickou záhradou a zámkom Ambras.

Na druhý deň sme navštívili KAHE. Sídlí vo veľmi vkusnej secesnej vile. Tak sme si predstavovali umiestnenie priestorov anatomických disciplín, z ktorých dýcha tradícia a história. Privítal nás predstaviteľ katedry, prof. Bernhard Moriggl. Po počiatkovo zoznámení s problematikou, ktorou sa zaoberáme, sa nám veľmi profesionálne venoval. S podrobným výkladom nás sprevádzal po všetkých laboratóriách, cvičebniach, prednáškových miestnostiach, zoznámil s jednotlivými zamestnancami a odpovedal na naše otázky. Prezreli sme si v podstate všetky priestory od pitevne, cez histologické laboratória až po anatomické múzeum, ktoré je jedinečné svojho druhu v Európe. Nádherná knižnica na katedre lákala posadiť sa do starých pohodlných kresiel a študovať do rána. Vo všetkých priestoroch sme mali možnosť vidieť pôvodné anatomické preparáty, ktoré na katedre spracúvajú už od konca 19. storočia. V súčasnosti sa orientujú na modernejšie metódy, ktoré umožňujú uchovávať telo človeka a zvierat vo veľmi

dobrom stave pre budúce generácie (nielen) anatómov. Oboznámenie sa s týmito metódami, to bol jeden z hlavných cieľov našej návštevy. Všade vládol poriadok, vybavenie, aj to pre študentov, bolo najmodernejšie, aké si môžeme predstaviť. Toto kultivované univerzitné prostredie je podľa nášho názoru veľmi dôležité pre vzťah študentov a zamestnancov k inštitúcii a formuje aj sebavedomie. Veríme, že trend zlepšovania materiálnych podmienok pre štúdium i prácu na našej univerzite bude pokračovať v prospech nás všetkých.

Po prehliadke katedry sme sa porozprávali o možnej spolupráci. Prof. Moriggl uviedol niekoľko svetových inštitúcií, s ktorými úzko spolupracujú (New York, Tokio, Bonn, Paríž). Na otázku, či spolupracujú aj s pracoviskami z našich končín (myslí sa stredná a východná Európa), nám jeho výraz prehradil veľa. Myslíme si, že tu nešlo o podceňovanie, len o vyjadrenie reálneho stavu.

Dalšie pracovisko, ktoré sme navštívili, bola Katedra patofyziológie. Mali sme záujem hlavne o prehliadku pokusných laboratórií, kde sme konzultovali metodické postupy pri experimentoch na zvieratách. Spreverdal nás vedúci pracoviska prof. Hermann Dietrich. Ochotne na naše otázky odpovedal, porozprával o svojich skúsenostiach a výskumných úlohách. Veľmi živo sa zaujímal o výskumné zameranie nášho pracoviska. Veľkú časť katedry tvorí laboratórium pokusných laboratórií zvierat, ktoré sa rozprestiera na dvoch poschodiach modernej budovy. Vzhľadom na to, že aj naša katedra disponuje podobným zariadením, mohli sme si vzájomne vymeniť skúsenosti. Aj toto zariadenie spĺňa najprísnejšie požiadavky pre prácu s laboratórnymi zvieratami. Len pre ilustráciu, realizujú sa tam také náročné experimenty, ako sú transplantácie srdca alebo neurónov. Aj z tohto pracoviska nám zostal len ten najlepší dojem.

Aký je konkrétny výstup z našej cesty? Dohodli sme sa na pobyte našich doktorandov na navštievených pracoviskách a možnej spolupráci v budúcnosti. Okrem tejto hmatateľnej veci nám zostal veľmi dobrý pocit, nové skúsenosti a inšpirácia do našej práce. Veríme, že ju využijeme. Cestu hodnotíme maximálne pozitívne a ako zmysluplne strávený čas. Chceli by sme touto cestou poďakovať prof. Karlovi Halovi, emeritnému profesorovi Katedry patofyziológie, ktorý nám pomohol dotiahnuť niektoré organizačné záležitosti.

Ing. SLAVOMÍR MINDEK, PhD.,
doc. Ing. ROBERT TOMAN, Dr.
Katedra morfológie stavovcov FAPZ

Stretnutie rektorov vo Zvolene

Na Technickej univerzite vo Zvolene sa uskutočnilo stretnutie rektorov univerzít, ktoré vznikli rozčlenením pôvodnej Vysoké školy poľnohospodárskej a lesníckej v Košiciach. Prof. Dr. Ing. Imrich Okenka, PhD., prof. MVDr. Rudolf Cabadaj, PhD., (Univerzita veterinárskeho lekárstva v Košiciach) a doc. Ing. Ján Tuček, PhD., (Technická univerzita vo Zvolene) diskutovali o zintenzívnení spolupráce našich univerzít v oblasti rozvoja vedy, vzdelávania a poradenskej činnosti. Na stretnutí bol vypracovaný návrh na vytvorenie spoločnej virtuálnej univerzity. Materiály sú predložené na diskusiu v akademických senátoch všetkých troch univerzít. Po ich prerokovaní a schválení vás budeme informovať o podrobnostiach.

Prof. Ing. DUŠAN HÚSKA, PhD.

PRÍSPEVOK SPU DO VÝSKUMU AJ PRAXE

Záujem o liečivé rastliny sa zvyšuje

Aký je hlavný dôvod? Predovšetkým návrat k prírodným produktom, veď podľa štatistik Svetovej zdravotníckej organizácie až 80 % svetovej populácie dôveruje látkam prírodného pôvodu. Fytoterapia a iné alternatívy prírodnej liečby sa využívajú najmä preventívne a v rekonescencii. Uplynulý rok sa aj na Slovensku konalo viacero zaujímavých odborných i vedeckých podujatí o liečivých, aromatických a koreninových rastlinách (v skratke LAKR). Čomu sa venovali a aký bol ich prínos? Spýtali sme sa Ing. MIROSLAVA HABÁNA, PhD., z Katedry udržateľného poľnohospodárstva a herbológie FAPZ.

V polovici júna sa v krásnom prostredí Lubovnianskych kúpeľov konala V. medzinárodná konferencia Liečivé rastliny v podmienkach EÚ za účasti odborníkov zo Slovenska, Čiech, Maďarska, Poľska a Srbska. Aj SPU aktívne prezentovala svoju vedeckovýskumnú činnosť zameranú na LAKR. V septembri sa na pôde našej univerzity uskutočnila medzinárodná konferencia pod názvom 3rd Conference on Medicinal and Aromatic Plants of Southeast European Countries, na ktorej sa zúčastnilo 150 odborníkov z celej Európy, ale i Škótska, Austrálie, Indie a Kostariky. Medzi nimi aj prof. Gogu Ghiorgita, rektor univerzity v rumunskom Bacau, ktorý prevzal štafetu v organizovaní najvyššieho odbornovo-vedeckého stretnutia asociácie AMAPSEEC, ktoré sa uskutočnilo v roku 2006.

Začiatkom decembra sa v Agroinštitúte uskutočnil jubilejný, desiaty odborný seminár s medzinárodnou účasťou pod názvom Ekonomika a manažment pestovania a spracovania LAKR, ktorého spoluorganizátormi boli aj zamestnanci z SPU. Osemdesiat účastníkov z Čiech, Slovenska a Srbska malo možnosť vidieť aj výstavu fotografií, perokresieb a herbárových položiek Liečivé rastliny v obrazoch od Dionýza Dugaša, renomovaného fotografa a zosťavovateľa kalendárov a publikácií o liečivých rastlinách, ako aj od zamestnancov univerzity – I. Dančáka, M. Knolla, M. Habána a študentov, ktorí pripravili herbárové položky.

Aké sú možnosti štúdia liečivých, aromatických a koreninových rastlín na našej univerzite?

ECHINACEA PURPUROVÁ
Obľúbená liečivá rastlina s imunostimulačnou aktivitou, pochádzajúca zo Severnej Ameriky. Patrí k tradičným rastlinám Indiánov, ktorí ju používajú na dezinfekciu rán, pri bolestiach brucha, pri uštipnutiach hmyzom, čerstvé korene na žuvanie proti zubnému kazu. Farmakologický efekt podmieňuje celý komplex obsahových látok, ktorý zvyšuje odolnosť organizmu, droga pôsobí výrazne protizápalovo, polysacharidy pôsobia dezaktivačne na enzým hyaluronidáza, čím sa zvyšuje virostatická schopnosť organizmu.

Aké projekty sa riešia v rámci

vých, aromatických a koreninových rastlín na našej univerzite? Táto problematika sa na SPU vyučuje prakticky od vzniku Katedry rastlinnej výroby. Je obsahom predmetov rastlinná výroba, špeciálna rastlinná výroba II a integrovaná rastlinná výroba. Od akad. roka 1992-1993 sa na podnet vtedajšej vedúcej KRV doc. Ing. Z. Gromovej, CSc., začal vyučovať samostatný predmet liečivé rastliny a fytoterapia, ktorý sa vyučuje dodnes, avšak pod názvom liečivé rastliny. Od akad. roka 2002-2003 na KUPH. Predmet je voliteľný pre študentov FAPZ, FBP a FZKI na bakalárskom stupni. Od tohto roku pribudli nové predmety pre študentov FAPZ, FBP a FZKI. Samozrejme, študenti majú možnosť riešiť bakalárske a diplomové práce na KUPH alebo na iných katedrách univerzity, ktoré sa zaoberajú problematikou LAKR. Liečivé rastliny sú aj súčasťou niektorých doktorandských prác.

Aké projekty sa riešia v rámci

a možnosti ich introdukcie do pestovateľských podmienok. V súčasnosti sme prihlásili návrhy projektov, kde počítame s kooperáciou SAV. To je len časť projektov, ktoré sa riešia na našej katedre. Skupina LAKR je zaujímavá aj z iných vedeckovýskumných pohľadov, je podporovaná celosvetovo, čiže priestor v tejto oblasti je otvorený aj pre iné pracoviská univerzity.

Ako spolupracujete v oblasti výskumu s inými inštitúciami?

Snažím sa presadiť myšlienku, že v súčasnosti má vedeckovýskumná činnosť zmysel iba v otvorenosti riešiteľských kolektívov a vzájomnej spolupráci. Preto pri predkladaní projektov oslovujeme nielen kolegov na našej fakulte, ale i na FEM, MF a FZKI. Izolované riešiteľské kolektívy nemajú perspektívu, možno aj z toho dôvodu, že naša krajina je pomerne malá a v tejto oblasti realizuje výskum úzky okruh riešiteľských pracovísk. Už dávnejšie máme v tímoch riešiteľov z UK Bratislava, PU Prešov, OVUA Michalovce, ale i z Poľnohospodárskej fakulty

Echinacea purpureová bielokvetá

LAKR v Európe

V Európe sa používa okolo 2 tisíc druhov LAKR, z toho 130 – 140 sa pestuje v kultúrach, ročne na 170 až 200 tisíc ha poľnohospodárskej pôdy. K najžiadanejším liečivým rastlinám na európskom trhu patrí pagaštan, žihľava a hloh, ktoré sa získavajú zberom z prírody. Významným pestovaným druhom je pestec mariánsky, rumanček kamilkový, mäta pieporná a medovka lekárska. Z aromatických a koreninových rastlín je to chmeľ obyčajný, koreninová paprika, fenikel obyčajný a rasca lúčna.

Trh
Európa je najdôležitejším strediskom svetového trhu s liečivými rastlinami. Ročne sa dováža priemerne 127 230 ton, z toho až 85 % ostáva v krajinách EÚ. Z Európy sa vyvážajú liečivé rastliny do 150 krajín v priemernom objeme 75 900 ton za rok. Druhým najdôležitejším strediskom svetového trhu je Hong Kong a tretím USA.

Na Slovensku
K najobľúbenejším pestovaným druhom patrí rumanček kamilkový, nechťík lekársky, medovka lekárska, mäta pieporná, šalvia lekárska, koreninová parika a rasca lúčna. Z rastlín zberaných z prírody lipa malolistá i veľkolistá, repík lekársky, ruža šípová – šípka.

vedeckovýskumnej činnosti?

Na KUPH sme v decembri ukončili projekt VEGA MŠ SR Optimalizácia intenzifikačných faktorov pestovateľskej technológie rodov Salvia a Melissa a ich vplyv na kvalitatívne parametre. V súčasnosti riešime štátnu úlohu výskumu a vývoja, kordinovanú VÚRV Piešťany, kde sa podieľame na ekologické pestovanie a kvalitu vybraných liečivých rastlín. Sme zapojení aj do štátneho programu rezortu MH SR, koordinovaného VÚP Bratislava, kde sa zaoberáme rastlinnými zdrojmi kyseliny rozmarinovej. Od roku 2003 je súčasťou projektu VEGA MŠ SR pod názvom Integrovaný manažment produkčných a ekologických funkcií poľnohospodárstva Podunajskej nížiny aj čiastková úloha – Pestovanie liečivých rastlín. V minulom roku bol úspešný aj riešiteľský kolektív mladých pracovníkov, ktorý získal projekt Grantovej agentúry SPU Výskum terapeutických perspektívnych liečivých rastlín

Rumanček pravý

Univerzity v Novom Sade, IMPRI Belehrad, Výskumného ústavu pre cirok, chmeľ a liečivé rastliny v Báčskom Petrovci (Srbsko), z MZLU v Brne a ČZU v Prahe.

V rámci overovania výsledkov výskumu v praxi spolupracujeme s pestovateľmi a spracovateľmi LAKR hlavne formou prezentácie najnovších výsledkov základného i aplikovaného výskumu na pravidelných seminároch. V roku 2003 sme v spolupráci s VPP usporiadali Deň liečivých a koreninových rastlín. Zo strany pestovateľov i spracovateľov je o semináre,

školenia a kurzy veľký záujem. Nám zas ponúkajú možnosť realizácie terénnych cvičení a exkurzií pre našich študentov, čo je v dnešných podmienkach stále nárročnejšie.

Priestor pre výskum predpokladá aj personálne a prístrojové zabezpečenie katedier a pracovísk univerzity.

V ostatnom čase pociťujú riešiteľské kolektívy nedostatok technických pracovníkov a z tohto

PU-ERH A ROOIBOS

Novinky na trhu s čajmi. Pu-erh, druh pravého čínskeho čaju, známy ako spaľovač tukov. Je vhodný konzumovať ho pred jedlom. Vyznačuje sa zemitou, ale výraznou arómou a tmavou, hnedočervenou farbou. Pre odstránenie nepriaznivej chuti sa kombinuje s rôznymi príchutiami, pomarančom, citrónom, ružovými lupienkami, kúskami čokolády. Rooibos, nepravý čaj z kríka pestovaného v Juhoafrickej republike z rastliny Aspalathus linearis, má všestranné blahodarné účinky a je tiež vhodný pre redukčnú diétu a uvoľnenie psychického napätia.

dôvodu je riešenie niektorých projektov prepojené na prax a výrobné subjekty. Máme štandardnú spoluprácu s VPP SPU, s.r.o., Kolíňany, ktorý zabezpečuje ošetrovanie experimentálnych plôch, ale i vzorkovnice LAKR, určené pre terénne cvičenia a prevádzkovú prax našich študentov. VPP v rámci diverzifikácie rastlinnej výroby rozšíril od roku 2002 túto oblasť aj o LAKR, napr. v minulom roku patril k najväčším pestovateľom majoránu záhradného v SR (3,0 ha, z toho 1,5 ha pre produkciu hybridného osiva), ale i tekvice olejnej. Pestuje sa tu aj mak siaty pre potravinárske i farmaceutické využitie. Časť projektov v rámci štátnych objednávok riešime v spolupráci so súkromným sektorom, ktorý je odberateľom najnovších poznatkov výskumu prostredníctvom realizačných výstupov. V roku 2004 bol z rozvojových projektov D-FAPZ zakúpený kvapalinový chromatograf, na ktorom sa budú analyzovať účinné obsahové látky v LAKR.

Dakujeme za rozhovor!

KATARINA POTOKOVÁ

RUMANČEK KAMILKOVÝ

Pre mnohých burina, pre iných obľúbená liečivá rastlina. Už starí Egypťania ho pokladali za kvet bohov Slnka. Pre Rimanov a Germánov bol kvetom Baldura – boha svetla. Od nepamätí sa odporúča ženám pre blahodarné účinky na maternicu. Súčasné poznatky odporúčajú používať rumanček ako protizápalový, protikŕčový, vetropudný prostriedok a ako dermatologikum pri hojení rán.

Jedným z významných hostí na tretej medzinárodnej konferencii o LAKR bol aj prof. Gogu Ghiorgita, rektor univerzity v Bacau.

Účastníci odborného seminára o ekonomike a manažmente pestovania LAKR si mohli pozrieť výstavu fotografií a perokresieb Liečivé rastliny v obrazoch. Na snímke Ing. M. Knoll a Ing. M. Habán s renomovaným fotografom D. Dugasom (v strede).

Celé dobrodružstvo sa začalo pred rokom. Bola som v piatom ročníku na FEM, prišiel čas, keď sa bolo treba začať zamýšľať nad otázkou, kam po škole? Alternatív bolo viacero – zohnať si prácu na polovičný úväzok ešte počas písania diplomovej práce, alebo najprv zoštatničovať a začať si lámať hlavu nad touto dilemou neskôr. Ani jedna z týchto možností mi veľmi nesedela, a tak som hľadala ďalej.

Ako mnoho mladých, aj mňa to ťahalo do cudziny. No pod pojmom práca v zahraničí som si predstavovala niečo iné ako slabú platenú manuálnu brigádu. Moja predstava bola jasná – chcem prácu primeranú môjmu vzdelaniu, v ktorej budem môcť uplatniť nadobudnuté teoretické znalosti z oblasti ekonomiky, marketingu a obchodu, a samozrejme, niečo také, čo ma bude nielen finančne, ale aj po iných stránkach motivovať. Rozhodla som sa prihlásiť na medzinárodnú odbornú stáž cez AIESEC.

Na hostine v beduínskom stane.

Foto: autorka

Čo ponúka AIESEC?

Túto globálnu študentskú organizáciu iste mnohí poznáte. Ponúka odbornú stáž pre študentov a čerstvých absolventov s ekonomickým pozadím v 89 krajinách sveta. Bez zaváhania som sa zúčastnila na výberovom procese, ktorý pozostával z jazykových testov z dvoch svetových jazykov, osobného pohovoru a zo skupinového pozorovania zvaného assessment centre. Výber nebol veľmi náročný a o pár týždňov som si už hľadala stáž v jednej

Ahlan beka fee Dubai

alebo Vitaj v Dubaji, kamarát!

z 89 krajín sveta, kde má AIESEC pôsobisko. Lákavých pracovných ponúk, aj telefonických pohovorov bolo niekoľko. Paleta krajín bola pestrá – Kostarika, Mexiko, India, Čile či Španielsko... Nakoniec ma osud zavial na Blízky Východ, na miesto, o ktorom sa mi ani nesní-

te sa medze nekladú. Je tu rozostavaných niekoľko tisíc projektov, okrem iného aj budúci najvyšší mrakodrap sveta Burj al Dubai, podmorský hotel Hydropolis, tri umelo vytvorené palmové ostrovy s luxusnými vilami a najväčšie nákupné centrum vo východnej Ázii s umelo zasneženým lyžiarskym svahom. Každý deň pribúdajú projekty novšie a ľudskému pochopeniu neuveriteľnejšie. V Dubaji sa však dočneme prelína pôvodná arabská kultúra s najmodernejšími výtvarnými technikami. Nájdete tu pobočky najväčších medzinárodných spoločností, bánk, ako aj siete najluxusnejších hotelov. Vedľa seba tu žijú a pracujú ľudia rôznych rás a vierovyznaní. Dubaj je mesto plné pracovných príležitostí, s minimálnou kriminalitou a raj pre dovolenkárov, zábavy- a nakupovaniachtych. Na druhej strane tu možno obdivovať tradičnú arabskú kultúru a architektúru, mešity vás sprevádzajú po celom meste a na uliciach zahliadnete domáciech - tradične odetých v dlhých bielych habitoch v spoločnosti žien zahalených do čierneho. Ak sa niekedy rozhodnete navštíviť túto časť zeme, rozhodne musíte ochutnať vynikajúcu arabskú kuchyňu, typický arabský chlieb, nátierku z cícera zvanú hummus, kuracie alebo jahňacie mäso špeciálne pripravené na grile, nátierku z mliečne dezerty Umm Ali a Sahlab. Taktiež si nesmieme nechať ujsť púštnu safari, ktoré ponúka jazdu v džipe na púštnych dunách, jazdu na ťavách, večeru v typickom beduínskom stane oživenú brušným tancom a maľovaním tradičných arabských motívov henou. Výraznou krásou vyniká aj podmorský svet Perzského zálivu s tisícmi druhov rýb, koralov a morských korytnačiek. Blízky východ je veľmi pestrá zmes tradičnej arabskej minulosti s dávkou fantázie budúcnosti, ktorá má roz-

valo, že sa stane mojím domovom na nadchádzajúci rok a pol.

V Dubaji, perle Blízkeho Východu

Žijem a pracujem tu už štvrtý mesiac. Peniaze z čierneho zlata, teda ropy, sa tu točia závratným tempom, investície prúdia z každého kúta sveta, výškové budovy, hotely a umelo postavené ostrovy pri pobreží Perzského zálivu rastú ako huby po daždi. V tejto uponáhľanej metropole jednoducho nič nie je nemožné, fantázií a kreativi-

hodne čo ponúknuť každému, kto je ochotný objavovať jeho krásy.

No aj prácou je človek živý!

Okrem zábavy tu podstatnú časť môjho života tvorí práca. Pracujem pre nadnárodnú spoločnosť Kraft Foods, v jej pobočke pre Blízky Východ, na obchodno-marketingovom oddelení. Náplňou mojej práce je koordinácia promočných kampaní značiek, ako je napríklad Tang, Milka, Toblerone a iné v šiestich krajinách Perzského zálivu, komunikácia s promo a reklamnými agentúrami, práca na promočných projektoch, ako aj udržiavanie vzťahov a komunikácia s lokálnymi a medzinárodnými distribútormi našich značiek. Práca v nadnárodnej spoločnosti je pre mňa motiváciou, každý pracovný deň je výzva a denne-denne získavam nové, cenné poznatky z reálneho sveta obchodu a marketingu. Je to pre mňa obrovský prínos nielen v profesionálnom, ale aj osobnom živote a verím, že mi pomôže určiť smer, ktorým sa budem uberať v budúcnosti. Týmto by som chcela medzinárodnú odbornú stáž AIESEC odporučiť všetkým cieľavedomým študentom, resp. čerstvým absolventom SPU, ktorí sa neboja výzvy a sú pripravení nadobudnúť profesionálne pracovné skúsenosti v zahraničí, získať cenné poznatky do budúcnosti a zároveň sa obohatiť o jedinečné a nezabudnuteľné zážitky.

Pre Poľnohospodára e-mailom
Ing. ADRIANA ROHALOVÁ, Dubaj

• SÚŤAŽ • SÚŤAŽ •

Čítate pozorne?

Naši anatómovia navštívili nedávno prestížnu rakúsku univerzitu s fakultnou nemocnicou, kde sa liečil prezident Českej a Slovenskej republiky. **Viete, v ktorom meste pod Alpami sa nachádza?** Vaše odpovede čakáme do 1. apríla na adrese: Redakcia Poľnohospodár, Slovenská poľnohospodárska univerzita, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra, e-mail: redakcia@polnohospodar.sk. Pre jedného výhercu je pripravená pekná kniha. -r-

Ondrej Hronec: Oprášené spomienky (3)

NEOBYČAJNÁ RIVALITA

Ťažko som si zvykal na Nitrú. Pravdu povediac, chcel som zo štúdia dezertovať. Na to ma nahovárali dvaja chlapi podobného zmysľania, ktorí to skutočne aj spravili. Neskôr obaja ľutovali. Do Vianoc som sa veľmi trápil, ale vydržal som. Prišli skúšky, dobré výsledky, a to ma vzpružilo. Musel som sa veľa učiť hlavne chémiu. Nemal som dobré základy, a tak sme sa v jedálni v internáte spolu s Habovštiakom učili aj do polnoci. Potom sme obaja zahľali. Keď som sa v noci zobudil, zistil som, že Habovštiak nie je v posteli. On sa tajne vrátil do jedálne a učil sa celú

noc. Chcel vedieť viac než ja. Na druhú noc som prekabátil ja jeho. Počkal som, kým zaspi a išiel som sa učiť. Nebola to pekná rivalita? K týmto „prehreskom“ sme sa nepriznali, ani sa pred nikým nepochválili. Vedeli sme to len my dvaja. Zostali sme dobrými priateľmi, aj keď sme už v ďalších rokoch nebývali spolu. Spájalo nás, ale aj trochu rozdeľovalo náboženstvo. Spájalo nás v tom, že obaja sme boli veriaci v Boha, ibaže Jožo bol katolík - veľmi silný, ja evanjelik, ktorý si tiež stál na svojom. Pre náboženstvo sme sa často hádali, ale mali sme sa radi a pomáhali sme si.

Sedia hladní študenti na internáte a fantazujú:

- Čo tak začať chovať prasa?
- Blázníš? Tolko špiny a smradu?
- Veď si zvykne...

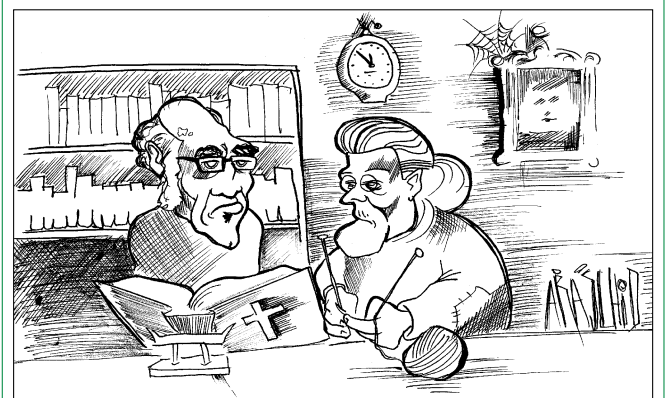

O tretej v noci zazvoní u profesora telefón. Ozve sa tichý hlas:

- Prebudili sme vás?
- Hmmm...áno...
- Vidíte a my sa ešte učíme!!!

Dvaja študenti sa na víkend pred skúškou vybrali na chatu. Samozrejme, z učenia nič nebolo, preto v pondelok zavolali profesorovi a ospravedlnili sa, že ich auto dostalo defekt a nestihnú prísť. Profesor, správny chlap, skúšku odložil o dva dni. Študenti sa tentoraz pripravili vzorne. Učiteľ ich rozsadil do dvoch miestností a každému dal papier s dvomi otázkami. Prvá, 10-bodová bola zo semestrálneho učiva. Druhá, za 90 bodov znela: „Na ktorom kolese?“

Že nechápeš, prečo na staré kolená sedím nad bibliou? Drvím sa na záverečné skúšky...

NA NÁVŠTEVE U JUBILANTA

Pedagogická práca je poslanie

Každý človek si rád zaspomína na roky prežité na škole, či už základnej, strednej, alebo vysokej. A zároveň si spomína aj na svojich pedagógov. Nedávno som sa vďaka Poľnohospodáru dozvedel, že môj pedagóg a školiteľ, RNDr. Ján Nádašský oslávil významné životné jubileum, 60 rokov. Dovolil som si pri tejto príležitosti položiť mu zopár otázok.

Pôsobíte na Katedre pedológie a geológie. Prečo ste si vybrali práve geológiu?

Prečo práve geológia? Študoval som na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave kombináciu geológia - chémia. V treťom ročníku som si vybral tému diplomovej práce, ktorá súvisela s výskytom zlata v Kremnici. V rámci diplomovej práce som 10 dní denne fáril do baní a odoberal vzorky kremeňa a hornín, kde malo byť zlato. Táto práca ma zaujala, ako aj následné analytické metódy dôkazu zlata vo vzorkách. Dá sa povedať, že geológia ma s menšími prestávkami živila a našťastie živí aj dnes.

Keby to nebola geológia, akému inému vednému odboru by ste sa venovali?

Bola by to s najväčšou pravdepodobnosťou geografia, na strednej škole som maturoval zo zemepisu.

Pán doktor, ako si spomínate na svoje študentské časy?

Na študentské časy si veľmi rád spomínam. Problémy študentov vtedy aj dnes sú dosť podobné: vybavovanie internátu, prípadne súkromného ubytovania, málo peňazí. Vtedy stál obed v školskej jedálni 2,60 Kčs. Tiež sme pracovali, najmä cez prázdniny, avšak len doma, do zahraničia sme nemohli.

Venovali ste sa na škole nejakým kultúrnym alebo športovým aktivitám?

Kultúrnym aktivitám som sa ve-

noval pasívne. Bol som fanatikom do filmov. Bratislava ponúkala v tom čase veľa možností, aj ceny vstupeniek boli prijateľné. Aktívne som sa venoval najmä vodným športom. V jarných a letných mesiacoch sme v rámci telocviku chodili veslovať na kajakoch na rameno Dunaja v Karlovej Vsi, neskôr aj na Dunaj. Nostalgické spomienky mám najmä vtedy, ak vidím na rieke Nitre niekoľko člnkujúcich. Škoda, že ich je tak málo. Cez víkendy som sa venoval súťažne jachtingu na senekých jazeroch.

Keby ste mali porovnať študentov kedysi a dnes, v čom sú podľa vás iní?

Každé porovnanie je zložité. Myslím si, že my sme boli viac kolektívni (nielen pri alkohole), po-

„Učiteľ nie je len povolanie“, hovorí RNDr. J. Nádašský.

Foto: I. ŠTVARTÁK

máhali sme si navzájom, viac sme sa poznali. Nemali sme žiadne problémy s účasťou na študentských podujatiach, ako sú napr. imatrikulácie. Veľmi sme sa na ne tešili. V čom sú dnešní študenti iní? Viac používajú ťaháky, nezaujímajú sa o dianie okolo seba – česť výnimkám. Ponáhľajú sa už vo štvrtok domov, my sme mali vyučovanie často aj v sobotu. Dalo by sa toho narozprávať oveľa viac.

Aké vlastnosti by mal mať dobrý pedagóg?

To nechcem hodnotiť. Pedagóg nie je len povolanie, ale aj poslanie. Kto to v sebe má, bude vždy učiť aj za málo peňazí, pretože má rád deti, mládež. Dnes sú motivovaní najmä mladší pedagógovia, ale kvalita závisí aj od obetavých pedagógov vo vyššom veku.

Dnes sa veľa hovorí o zavedení poplatkov za štúdium na VS. Aký je váš názor?

Som za. Ale bola potrebná postupnosť krokov. Reformami, ktoré finančne zaťažujú väčšinu občanov je naraz veľa. Veď náklady na štúdium sú už aj tak dosť vysoké.

Vaše priezvisko by mohlo poukazovať na šľachtický pôvod. Neskúšali ste niekedy pátrať po svojich predkoch?

Neviem o šľachtickom pôvode mojich predkov a nikdy ma to nezaujímalo.

Máte nejaké životné krédo, podľa ktorého sa riadite?

Čo je to krédo? Mám akosi vyvinutý zmysel pre spravodlivosť. Vie ma vyvíesť z miery nečestné konanie, podvody atď.

Čo by ste chceli odkázať našim študentom?

Rád si spomínam na svojich

diplomantov a študentov, ktorí sa hlásia k našej univerzite. Prial by som si, aby všetci študenti boli vzdelaní a dostatočne sebavedomí. V súčasnosti majú možnosti, ktoré sme my nemali, alebo len skromne. Študenti, neponáhľajte sa domov, poznávajú Nitrú a jej okolie! Aby sa nestalo, že sa spýtam študenta, či už bol na vychádzke na Zobore a dočkám sa zápornej odpovede. Veď ako môže byť takýto človek hrdý na Slovensko, keď ho nepozná?

Dakujem za rozhovor!

Ing. RASTISLAV JANERLA

Ďakujem

Počujem už jeho kroky, ozývajú sa cestou po chodbe. Tu prehodí s niekým ešte slovo-dve, s kolegom, známym či riaditeľom školy, čo robili a kde boli a čo žiakom dnes nedovolí.

Otvára dvere, vchádza dnu, s pohľadom možno trochu prísny.

Narýchlo hneď svoju pamäť trýznim, kde skrýva vzorce, definície či vety, dobré rady drahej tety, však povie mi len: "Nepolišla si dnes kvety."

Badať mu úsmev na tvári, keď spomenie sedem divov sveta. Konečne viem ako znie tá veta, čo povedať hádam smiem. Že poďakovať vručne sa Vám chceme, za všetko, čo dnes vieme. Že boli ste vždy našim tajným vzorom, úprimne ďakujeme všetkým profesorom.

MÁRIA MANCOVÁ, 4.FEM

Keď zábava graduje...

Takto by sa dal v skratke opísať ples, ktorý sa konal pred pár týždňami a na ktorý, ako by sa na prvý pohľad mohlo zdať, všetci už zabudli. Ale udalosti, ktoré sú niečím výnimočné, nám zostanú v pamäti ešte dlho. Patrí medzi ne aj v poradí už druhý poľovnícky ples, ktorý zorganizovali chlapi z PK BÚTEO pri SPU.

Prijemne vyzdobená sála nechal na svojich hostí – dámy v nádherných róbach a pánov vo frakoch - dlho čakať. Zazneli slávnostné tóny trubačov nášho krúžku a Ing. Vladimír Eliáš slávnostne zahájil ples. Po úvodnom valčíku sa všetci rozbehli k švédskym stolom, ktoré sa prehýbali pod ťarchou najvyberanejších mäsových dobrôt a zabíjačkových špecialít. Pečené prasiatka boli na roztrhanie a opäť sme si pripomenuli časy, keď sa stálo v radoch. Dobré najedeným neostávalo už nič iné, len sa vytancovať... Zábavu nakrátko prerušilo vyhlásenie tomboly so

zaujímavými cenami. Tou hlavnou bolo už tradične pečené prasiatko – takže sa opäť jedlo.

Medzi zabávajúcimi sa našlo aj niekoľko „zoboristov“, ktorí sa súběžne starali o dobrú náladu mimo tanečnej sály. Neskôr sa dokonca presunuli aj na parket, kde boli stredobodom pozornosti. Zábava pokračovala a tanečníkov nezastavilo ani prvé kikiríkanie kohúta. Opäť sa potvrdilo, že jedenáť hodín plesania je pre našinca ešte stále málo a dúfam, že chlapi-organizátori to budúci rok napravia.

Chcem sa poďakovať zamestnancom Katedry hydriárstva a malých hospodárskych zvierat a Ing. R. Janerlovi z KKZČ za pomoc pri organizácii. Aj keď sa ples nemohol uskutočniť v priestoroch, ktoré patria našej univerzite, nevzdali sme to a naši náhradní priatelia u susedov. Snažili sme sa vytvoriť čo najlepšiu zábavu a myslím, že sa nám to podarilo. Dúfam, že ďalší rok sa opäť zídeme!

M.V.

K vydarenému plesu patrí hudba, tanec a dobrá nálada...

Snímka: TOMÁŠ KLAČANSKÝ

SPEKTRUM

POZÝVAME

► Katedra botaniky FAPZ a Slovenská botanická spoločnosť pri SAV srdečne pozýva všetkých záujemcov na prednášku **Ing. M. Sádovského: Taxonómia a variabilita krovitých druhov flóry Slovenska**, ktorá sa uskutoční 4. apríla 2005 o 13.00 h na KB (pavilón Z, 4. poschodie, miestnosť č. 41). Vystúpenie je súčasťou súboru vedeckých a odborných seminárov 2005 Aktuálne otázky botaniky.

OZNAMUJEME

Dekanka Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov SPU oznamuje, že 8. apríla 2005 na Katedre rastlinnej výroby (pavilón A, 1. poschodie, AA-12) bude Ing. **MÁRIA PIESTANSKÁ**, externá doktorandka na KRV, obhajovať dizertačnú prácu na tému **Racionalizácia pestovateľského systému jačmeňa dvojradového ozimného s ohľadom na kvalitu produkcie, ekonomiku výroby a ekológiu**.

Dekan Mechanizačnej fakulty SPU oznamuje, že 13. apríla 2005 o 9.00 h v zasadačke dekanátu fakulty prednesie habilitačnú prednášku doc. Ing. **JOZEF PRIEDEL, CSc.**, vysokoškolský učiteľ na Katedre stavieb, na tému: **Interakcia medzi podložkou a pneumatikou kolesa vozidla**. Po prednáške sa uskutoční obhajoba jeho habilitačnej práce s názvom: **Napätosť v kontaktnej ploche podložky a dezénu kolies MEP**.

AVIZUJEME

Bezpečnosť a kontrola potravín je názov konferencie s medzinárodnou účasťou, ktorú 6. a 7. apríla 2005 organizuje Katedra hygieny a bezpečnosti potravín FBP. Cieľom podujatia, určeného širokej odbornej verejnosti, je prezentácia najnovších trendov v oblasti kontroly a bezpečnosti potravín, potravinárskej

analytiky a hodnotenia potravín novými metódami.

Pod záštitou dekana Mechanizačnej fakulty sa 6. a 7. apríla 2005 uskutoční **medzinárodná študentská vedecká konferencia**. V piatich sekciách budú študenti MF a hostia z ďalších univerzít prezentovať výsledky svojej vedeckej a odbornej práce z oblasti strojov a výrobných zariadení v poľnohospodárskej a potravinárskej výrobe.

Pri príležitosti 10. výročia vzniku Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva sa 20. apríla 2005 v Kongresovom centre SPU stretnú účastníci **X. medzinárodnej vedeckej konferencie ENVIRO NITRA 2005**. Vystúpenia v sekciách budú zamerané na oblasť krajinného inžinierstva, vodného hospodárstva, záhradnej a krajinnnej architektúry a záhradníctva.

ODPORUČAME

AGROKOMPLEX-VÝSTAVNÍCTVO: 5. – 8. 4. Gastra-Alimenta – potravinársky veľtrh; **DIVADLO A. BAGARA: 30.** 3. Tri sestry, 1. 4. ...a ešte som aj smoliar!, 2. 4. Testosterón, 2. 4. Dereš (verejná TV nahrávka), 4. 4. Testosterón,, 7. – 8. 4. Svätenie jari (premiéra); **ORBIS: 24.** – 30. 3. Snowbordáci, 31. 3. – 6. 4. Roboti, 31. 3. – 6. 4. Liek pre moderného muža, 7. – 10. 4. Million Dollar Baby, 7. – 17. 4. Cesta okolo sveta za 80 dní; **PALACE: 28.** – 29. 3. Čínska odysea, 30. – 31. 3. Hovor s ňou, 4. – 7. 4. Fantóm opery; **LIPA: 24.** 3. Blade: Trinity, 25. – 27. 3. Wimbledon, 27. 3. Spy kids 3D – Game over, 2. – 3. 4. Konečná stanica, 8. – 10. 4. Honba za pokladom templárov; **FILMOVÝ KLUB UKF: 30.** 3. Konečná stanica, 4. 4. Všetko, čo ste chceli vedieť o sexe..., 4. 4. Letec, 5. 4. Občan Kane, 5. 4. 5x2.

VIACACÍ POLYPROPYLENOVÝ ŠPAGÁT
T/F: 057/7580 841,
www.spagat.sk

Atmosféru prichádzajúcej jari a veľkonočných sviatkov priblížili vo svojich floristických prácach študenti Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva. (ok)

Filantropi na našej univerzite

V rámci prvého ročníka grantového programu **Mladí nitrianski filantropi** sa Katedra výživy ľudí FAPZ zapojila do aktivít v oblasti prevencie civilizačných chorôb u stredoškolskej mládeže. Projekt, ktorého iniciátormi boli študenti odboru výživa ľudí, podporila Nitrianska komunitná nadácia a Rotaract Club Nitra.

Koncom roka 2004 sme v spolupráci s našimi študentmi pripravili vystúpenia o prevencii civilizačných chorôb správnu výživu a zdravým životným štýlom pre žiakov Strednej priemyselnej školy potravinárskej a Hotelovej akadémie v Nitre. Stredoškolaári privítali aj možnosť merania telesného tuku a prejavili záujem o informácie týkajúce sa možnosti prevencie chorôb (obezity, osteoporózy a i.) správnu výživu a zdravým životným štýlom. Na riešení projektu participovala aj Slovenská únia proti osteoporóze.

Do projektu sa zapojilo takmer päťsto stredoškolských študentov vo veku 15-22 rokov. Ako sa ukázalo pri meraniach, viac ako polovica dievčat mala podiel celkového telesného tuku v rozsahu od 20 do 30 percent a viac ako polovica chlapcov od 10 do 20 percent. Vyšší podiel tuku malo 7 % dievčat a 14 % chlapcov. Takmer polovica študentov mala normálnu telesnú hmot-

nosť, u necelých 13 percent sme zistili štíhlu postavu a 20 % študentov bolo obéznych.

Zo stravovacích zvyklostí sme zistili, že viac ako polovica študentov konzumuje stravu 4- až 5-krát denne, čo je optimálne.

Považujeme za vhodné, ak primárne poradenstvo v oblasti zdravej životnej štýlu, správnej výživy a prevencie civilizačných ochorení poskytujú v spolupráci s odborníkmi aj študenti, pretože takto podané informácie sú pre mladú populáciu prístupnejšie. Pozitívne hodnotíme aj iniciatívu našich študentov. Motivujúcim faktorom bol aj záujem zo strany vedenia oboch stredných škôl a ich snaha vyjsť riešením v ústrety.

Ing. **KATARÍNA ŠRAMKOVÁ**,
Katedra výživy ľudí

Na hanbu sveta!

Kultúrny človek sa k písanému slovu správa s úctou. Osobitnú kapitolu tvorí knižnica. Tam uložené dokumenty majú od nepamätli slúžiť čo najširšiemu publiku. Stonásobky platí o knižnici, ktorá poskytuje svoje služby študujúcim. Každý z nich má právo požičať a preštudovať si, čo potrebuje a knihovníci sa i v dnešnej ťažkej finančnej situácii všemožne usilujú o to, aby mali z čoho čerpať. Žiaľ, niektorí tiež čítatelia ich snahu často maria. Je predsa jednoduchšie potajme vytrhnúť stranu z časopisu, ako si ju okopírovať, nie? Čo na tom, že sa nič viacnásobná hodnota? Tak asi zmýšľal ten čitateľ (čítateľia?), ktorý predsa jednoduchšie potajme vytrhnúť stranu z časopisu, ako si ju okopírovať, nie? Čo na tom, že sa nič viacnásobná hodnota? Tak asi zmýšľal ten čitateľ (čítateľia?), ktorý predsa jednoduchšie potajme vytrhnúť stranu z časopisu, ako si ju okopírovať, nie? Čo na tom, že sa nič viacnásobná hodnota? Tak asi zmýšľal ten čitateľ (čítateľia?), ktorý predsa jednoduchšie potajme vytrhnúť stranu z časopisu, ako si ju okopírovať, nie?

VÝBEROVÉ KONANIA

Rektor Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre vyhlasuje v zmysle § 77 ods. 1 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zme- ne a doplnení niektorých zákonov výberové konanie na miesto:

► vedúceho Útvaru správy majetku Rektorátu SPU.

Podmienky:
- VŠ vzdelanie II. stupňa,
- odborná prax min. 5 rokov,
- znalosť práce s PC,
- organizačné a riadiace schopnosti,
- záujem o celoživotné vzdelávanie;

► vedúceho Útvaru prevádzky Rektorátu SPU.

Podmienky:
- VŠ vzdelanie II. stupňa,
- odborná prax min. 5 rokov,
- znalosť práce s PC,
- organizačné a riadiace schopnosti,
- záujem o celoživotné vzdelávanie;

► vedúceho Katedry fyziológie živočíchov FBP.

Podmienky:
- VŠ vzdelanie v odbore vedeckej a pedagogickej profilácie katedry,
- akademický titul PhD., alebo ekvivalent,
- aktívna znalosť jedného svetového jazyka preukázaná potvrdením o štátnej skúške alebo pohovorom,
- znalosť práce s PC na úrovni MS Office – preukázať certifikátom alebo praktickým overením, zamestnanci SPU preukázať certifikátom vydaným na základe formalizovanej skúšky IKT,
- pedagogická prax,
- predloženie písomnej koncepcie ďalšieho rozvoja a smerovania katedry,
- morálna bezúhonnosť a dobrá pracovná morálka.

Svoje prihlášky s profesijným životopisom, overenými dokladmi o vzdelaní, potvrdením o praxi a inými požadovanými dokumentmi posielajte **do 6. apríla 2005** na adresu: Rektorát Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, Útvar personalistiky, EPaMú, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra.

VÝZVA NA PREDLOŽENIE PONUKY

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, zastúpená rektorom prof. Dr. Ing. Imrichom Okenkom, PhD., predkladá výzvu na predloženie ponuky na:

► poskytovanie fotografických a videodokumentálnych služieb z významných podujatí SPU v Nitre.

Ide najmä o:
- zhotovovanie čiernobielych a farebných fotografií,
- digitálnych fotografií,
- VHS a DVD záznamov.

Ponuku predložte písomne v termíne **do 30. 4. 2005** na adresu: Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, Tr. A. Hlinku č. 2, 949 76 Nitra, v uzavretej obálke s poznámkou „Foto – ponuka – neotvárať“.

Pokyny na spracovanie ponuky a podmienky účasti sú uvedené na stránke www.uniag.sk.

VOLEJBAL

Z play off extraligy mužov

VK PU Prešov - VK EKONÓM SPU NITRA 3 : 0 (25:13, 25:17, 25:16). Zostava: Toman, Paška, Valent, Szóke, Gál, Zentko (libero Šimo, Halás, Keltoš, Ďurica).

Do prvého zápasu play off série nastúpili naši volejbalisti s cieľom uhrať čo najpriateľnejší výsledok, aby mali akú-takú šancu v odvetě na domácom ihrisku. Prešovčania, ktorí sa na zápas svedomito pripravili, tvrdým razantným servisom a následne dobre pripraveným útokom im veľa šanci na bodovanie nedali. Dokonale tak potvrdili úlohu favorita v tomto zápase.

VK PU Prešov - VK EKONÓM SPU NITRA 3 : 0 (25:18, 25:20, 25:17) Zostava: Toman, Paška, Valent, Szóke, Gál, Zentko (libero Šimo, Halás, Kačur, Ďurica, Kostka).

Naši hráči išli opäť do zápasu s tým, že nemajú čo stratiť a snažili sa klásť súperovi čo najväčší odpor. V úvodoch jednotlivých setov sa im spočiatku darilo naložiť domácu obranu dobrým servisom a tvrdým útokom, ale postupne sa domáci dofahovali. Od polovice jednotlivých setov Prešovčania nič neponechali na náhodu, a tak cestovali do Nitry s vedením 2:0 na zápasy.

VK EKONÓM SPU NITRA - VK PU Prešov 0 : 3 (32:34, 16:25,

12:25) Zostava: Toman, Keltoš, Valent, Szóke, Gál, Halás (libero Šimo, Šalata, Paška, Kačur).

Volejbalisti SPU mali veľkú šancu získať hneď prvý set, ale nedokázali premeniť tri setbaly a skúsenejší hostia to dokonale využili. Získali set vo svoj prospech a dokázali kontrolovať vývoj aj v ďalších dvoch. Domáci sa rozlúčili pred domácim publikom sympatickým a bojovným výkonom.

Mgr. **LUBOMÍR PAŠKA**

Ocenenia športovcom

Začiatkom marca sa uskutočnilo vyhlásenie výsledkov 15. ročníka ankety o najúspešnejších seniorských a juniorských športovcov a kolektívy mesta a regiónu Nitra za rok 2004. **Branislav Tomek**, basketbalista ŠK K Cero SPU a tenistky TC SPU AX-Výstavníctvo **Stanislava Hrozenská** a **Andrea Candráková** získali ocenenia v kategórii jednotlivcov, medzi najlepšími kolektívami boli opäť tenistky – družstvo žien a družstvo žiačok TC SPU AX-Výstavníctvo. Blahoželáme!

PRÁVE VYŠLI ...

SKRIPTÁ

Ž. Hacherová a kol.: Účtovníctvo podnikateľských subjektov. Druhé nezmenené vydanie, náklad 200 ks, cena 148 Sk.

R. Gálik a kol.: Mechanizácia živočíšnej výroby. Prvé vydanie, náklad 250 ks, cena 92 Sk.

UČEBNÉ POMÔCKY NA PRIJÍMACIE SKÚŠKY

Kol. autorov: Požiadavky na prijímacie skúšky – nemecký jazyk. Druhé nezmenené vydanie, náklad 500 ks, cena 150 Sk.

Kol. autorov: Požiadavky na prijímacie skúšky – anglický jazyk. Druhé nezmenené vydanie, náklad 1200 ks, cena 150 Sk. -dš-

NEPREHLIADNITE

Rada ŠVČ pri Fakulte ekonomiky a manažmentu pozýva všetkých študentov na konferenciu študentskej vedeckej činnosti (ŠVČ), ktorá sa bude konať 18. apríla 2005. Slávnostné otvorenie sa uskutoční v posluchárni AS-31 o 9.00 h. Podrobnejšie informácie na internetovej stránke: www.fem.uniag.sk/svc, kde sa zároveň môžu študenti prihlásiť, najneskôr však do 14. apríla 2005.

NASA: Rok 2005 by mohol byť najteplejším rokom od konca 19. storočia

Slabý prejav fenoménu El Niño a ľudskou činnosťou produkované skleníkové plyny by sa mohli pričiniť o to, že rok 2005 sa stane najteplejším rokom od začiatku meteorologických záznamov koncom 19. storočia. Uviedli to odborníci amerického Národného úradu pre letectvo a vesmír (NASA). (TASR)

Nové technológie v procese poznávania

Derrick de Kerckhove pôsobí na univerzite v Toronte a je uznávaným odborníkom v otázke vplyvu nových technológií na proces poznávania. Je presvedčený o tom, že vďaka internetu bude možné ponímať inteligenciu ako spoločnú záležitosť a začať spoločne myslieť. Tu je niekoľko jeho názorov, ktoré sme si prečítali na www.etwinning.net

Aké dôsledky môže mať používanie nových technológií na spôsob vyučovania?

Už nebudete dochádzať k situáciám, keď učiteľ stojí pred triedou a študenti od neho pasívne prijímajú všetky informácie. Vo svete prírodných vied výskum prebieha v laboratóriách a vedci pracujú v tímoch. Nové technológie umožnia podobný postup aplikovať aj v spoločenských vedách. Pri tomto spôsobe práce získavame znalosti prostredníctvom interakcie s ostatnými jednotlivcami, v procese, pre ktorého výsledok používam termín „spoločná inteligencia“. Na inteligenciu treba hľadieť ako na spoločný majetok, nie ako na vylučné súkromné vlastníctvo jednotlivých osôb. Vďaka rozsiahlšiemu využívaniu nových technológií budú jednotliví študenti v triede i triedy medzi sebou čoraz viac komunikovať cez internet. Akonáhle sa inteligencia stane spoločnou záležitosťou, znalosti sa rozšíria a bude možné vyučo-

vanie viesť tak, aby v centre záujmu bol študent. Nehovorím, že fyzická prítomnosť učiteľa nie je

KLÍKNITE SI!

nutná. Dôležité budú aj kontaktné hodiny, keď sa študenti budú schádzať so svojimi učiteľmi.

Ako možno zabezpečiť kvalitu výučbových materiálov dostupných online?

Učiteľia musia naučiť svojich žiakov pozeráť sa na rôzne mate-

riály kriticky. Študenti musia vedieť posúdiť spôsob prezentácie faktografických informácií, naučiť sa porovnávať rôzne zdroje, rozumieť kontextu. Pedagogický výskum v tejto oblasti ešte chýba.

Ako možno získať učiteľa, ktorý sa doposiaľ bránil používať nové technológie?

Neviem, či možno prekonať túto nechuť. Podľa môjho názoru treba učiteľov skôr vzdelávať. Generácia, ktorá nebola zvyknutá používať počítač v práci ani v súkromí postupne odchádza do dôchodku a mladí učiteľia vedia, že schopnosti nutné pre prácu s informačnými a komunikačnými technológiami sú nevyhnutné.

SAIA ponúka

Štipendium na trojdňovú prax firmy Procter&Gamble **Taste the Business** pre študentov 3., 4. a 5. ročníkov ekonomie a manažmentu.

Termín a miesto praxe: 27. - 29. apríla 2005, Liptovský Mikuláš

Uzávierka prihlášok: 2. 4. 2005
P&G hradí 30 vybraným študentom náklady na cestu, ubytovanie a stravu.

Podmienky: Uchádzači musia byť iniciatívni, schopní riešiť problémy a mať analytické myslenie.

Viac informácií a online prihlášky nájdete na www.myPGcareer.com. (Job Opportunities → Slovak Republic → Taste the Business).

Mgr. **BEĀTA KOSTĀLOVĀ, SAIA, n.o., Nitra**